

10

Uit de praktijk

Verklaring Omtrent het Gedrag voor taxichauffeurs

Om aan de slag te kunnen als taxichauffeur, heb je een chauffeurskaart nodig. Aan deze kaart, die iedere vijf jaar moet worden verlengd, is een aantal voorwaarden verbonden. Eén van die voorwaarden is het verkrijgen van een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG), die Justis afgeeft. Deze 'Uit de praktijk' geeft inzicht in het beoordelingskader dat Justis hanteert bij VOG-aanvragen van taxichauffeurs. Dit beoordelingskader is in de vaste jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State bevestigd.

Beoordeling VOG-aanvraag

De belangrijkste bron voor het beoordelen van de aanvraag is het uittreksel van de justitiële documentatie (strafblad) van degene die de VOG aanvraagt. Justis kijkt (als het om de VOG voor de chauffeurskaart gaat) naar de feiten op het strafblad van de afgelopen vijf jaar. Deze periode staat gelijk aan de geldigheidsduur van de chauffeurskaart. Indien er in die vijf jaar geen strafbare feiten vermeld staan, wordt de VOG sowieso afgegeven, behalve als er buiten deze termijn een zedendelict is gepleegd.

Indien er wel strafbare feiten vermeld staan op het strafblad wordt gekeken of die strafbare feiten relevant zijn voor de functie. Indien dat het geval is, wordt de VOG geweigerd, tenzij de 'omstandigheden van het geval' aanleiding geven het belang van de VOG-aanvrager zwaarder te laten wegen. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren wanneer een strafbaar feit al vier jaar geleden plaatsvond, de opgelegde straf niet hoog was en er geen andere strafbare feiten op het strafblad staan. Overigens is het goed te realiseren dat met betrekking tot het aantal gepleegde strafbare feiten, ook wordt gekeken naar strafbare feiten die liggen buiten de termijn van vijf jaar.

Relevante delicten

Voor de functie van taxichauffeur is een speciaal screeningsprofiel ontwikkeld waarin globaal de delicten staan beschreven die als relevant worden beschouwd. Belangrijke relevante strafbare feiten zijn verkeersdelicten zoals rijden onder invloed, overschrijding van de maximumsnelheid en gevaarlijk rijgedrag. Verder dient de taxichauffeur zich te houden aan de wet- en regelgeving die voor taxichauffeurs geldt. Omdat de taxichauffeur in een één-op-één relatie tot zijn passagiers verkeert en tijdens de ritten met geld omgaat, zijn gewelds-, zeden-, drugs- en alle vormen van vermogensdelicten van belang.

Bij de vraag of een strafbaar feit relevant is of niet, maakt het niet uit of de feiten zijn gepleegd tijdens de uitvoering van taxiwerkzaamheden of in de privésfeer. Justis beoordeelt of het strafbare feit een risico vormt voor de samenleving, als dit wordt begaan in de functie van taxichauffeur. Het gaat niet om het risico of de aanvrager van de VOG de feiten opnieuw zal plegen, maar om het risico dat ontstaat als het strafbare feit wordt begaan. Hierbij is het goed te realiseren dat ook strafbare feiten die op voorhand niet veel met de functie van taxichauffeur te maken lijken te hebben, zoals mensenhandel, kunnen worden meegewogen.

Transacties en geldboetes

Verkeersovertredingen worden geregeld bestraft met een transactie of geldboete. Dit is vaak het geval bij een overschrijding van de maximumsnelheid. Een dergelijke overtreding komt pas op het strafblad te staan wanneer de maximumsnelheid is overschreden met meer dan 30 km/u. In dat geval wordt het feit meegewogen bij de beoordeling van een VOG-aanvraag.

Sommige taxichauffeurs hebben transacties aanvaard om van een strafrechtelijke procedure af te zijn, ook al meenden ze onschuldig te zijn. Bij de beoordeling van de VOG-aanvraag wordt echter uitgegaan van de meldingen op het strafblad. Het aanvaarden van een transactie heeft daarom tot gevolg dat dit strafbare feit wordt meegewogen in de beoordeling voor de VOG. Hetzelfde geldt voor een geldboete. In sommige gevallen wordt gezegd dat de overtreding niet door de taxichauffeur zelf is begaan maar door een familielid of kennis die de auto heeft geleend. De kentekenhouder van de auto is echter aansprakelijk en ontvangt de boete. Taxichauffeurs moeten er daarom zelf voor waken dat er geen strafbare feiten met hun voertuig worden gepleegd.

Bezwaar indienen

Voordat er wordt besloten de VOG definitief te weigeren, wordt altijd een zienswijze aan de aanvrager gevraagd. Hierin kan de aanvrager (veelal schriftelijk) redenen aangeven waarom hij vindt dat de VOG wel zou moeten worden afgegeven. Indien de VOG desondanks definitief wordt geweigerd en de aanvrager het hier niet mee eens is, volgt een bezwaarprocedure bij Justis. In deze procedure kan de aanvrager zijn bezwaren naar voren brengen, waarna een heroverweging van de beslissing plaatsvindt. Wanneer de VOG na de bezwaarprocedure geweigerd blijft, kan de betrokkene beroep instellen bij de bestuursrechter en daarna in hoger beroep gaan bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Cijfers

2013	aantal
Aanvragen profiel taxi t.b.v. chauffeurskaart	11.922
Aantal afgegeven VOG ten behoeve van chauffeurskaart	11.203
Aantal geweigerde VOG's ten behoeve van chauffeurskaart	450
Aantal bezwaarzaken	256
Aantal beroepsprocedures	48
Aantal hoger beroepsprocedures	2
Aangevraagde voorlopige voorzieningen	7

Impact van weigering

Justis realiseert zich dat een weigering van een VOG een grote impact heeft op taxichauffeurs. Zonder VOG wordt de chauffeurskaart niet verstrekt en kan de functie niet (meer) worden uitgevoerd, met alle (financiële) gevolgen van dien. Het verlies van werk en inkomen is echter geen reden om de VOG alsnog af te geven. De weigering van een VOG wordt vaak ervaren als een "extra straf", die bovenop de straf van bijvoorbeeld de rechter komt. Justis is echter niet gericht op bestrafing. De VOG is een preventief screeningsinstrument, dat helpt voorkomen dat mensen werkzaam kunnen zijn in een functie waarin dat – gelet op hun strafrechtelijke verleden – een risicovolle situatie kan opleveren.